

JK

Roll No. _____

Question Booklet Number

O.M.R. Serial No. :

--	--	--	--	--	--	--	--

--

B.A. VI Semester (NEP) Examination, 2025-26

Urdu (Urdu Novel)

Paper Code							
A	0	3	0	6	0	1	T

Question Booklet
Series

A

Time : 1 : 30 Hours]

[Maximum Marks : 75

Instructions to the Examinee :

1. Do not open the booklet unless you are asked to do so.
2. The booklet contains 100 questions. Examinee is required to answer 75 questions in the OMR Answer-Sheet provided and not in the question booklet. **All** questions carry equal marks.
3. Examine the Booklet and the OMR Answer-Sheet very carefully before you proceed. Faulty question booklet due to missing or duplicate pages/questions or having any other discrepancy should be got immediately replaced.
4. Four alternative answers are mentioned for each question as – A, B, C & D in the booklet. The candidate has to choose the correct answer and mark the same in the OMR Answer-Sheet as per the direction :

(Remaining instructions on the last page)

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश :

1. प्रश्न-पुस्तिका को तब तक न खोलें जब तक आपसे कहा न जाए।
2. प्रश्न-पुस्तिका में 100 प्रश्न हैं। परीक्षार्थी को 75 प्रश्नों को केवल दी गई OMR आन्सर-शीट पर ही हल करना है, प्रश्न-पुस्तिका पर नहीं। **सभी** प्रश्नों के अंक समान हैं।
3. प्रश्नों के उत्तर अंकित करने से पूर्व प्रश्न-पुस्तिका तथा OMR आन्सर-शीट को सावधानीपूर्वक देख लें। दोषपूर्ण प्रश्न-पुस्तिका जिसमें कुछ भाग छपने से छूट गये हों या प्रश्न एक से अधिक बार छप गये हों या उसमें किसी अन्य प्रकार की कमी हो, तो उसे तुरन्त बदल लें।
4. प्रश्न-पुस्तिका में प्रत्येक प्रश्न के चार सम्भावित उत्तर- A, B, C तथा D हैं। परीक्षार्थी को उन चारों विकल्पों में से सही उत्तर छँटना है। उत्तर को OMR उत्तर-पत्रक में सम्बन्धित प्रश्न संख्या में निम्न प्रकार भरना है :

(शेष निर्देश अन्तिम पृष्ठ पर)

Rough Work
रफ़ कार्य

- 1- اردو کا پہلا جاسوسی ناول کون سا ہے؟
- (A) گنڈوان
(B) امراؤ جان ادا
(C) فردوس بریں
(D) ٹھگ کی بیٹی
- 2- خاص طور پر کس ناول نگار نے ظریفانہ ناول لکھا ہے؟
- (A) منشی پریم چند
(B) ہادی رسوا
(C) عبدالحلیم شرر
(D) منشی سجاد حسین
- 3- ”ضدی“ کس نوعیت کا ناول ہے؟
- (A) رومانی
(B) سماجی
(C) عصری
(D) تاریخی
- 4- اردو کے مشہور ناولوں میں سے ایک نہیں ہے؟
- (A) لہو کے پھول
(B) ٹیڑھی لکیر
(C) یہودی کی لڑکی
(D) فردوس بریں
- 5- ناول کے اجزائے ترکیبی میں شامل نہیں ہے؟
- (A) قصہ
(B) کردار
(C) پلاٹ
(D) مقطع
- 6- اودھ پنچ اخبار کس نے جاری کیا؟
- (A) منشی سجاد حسین
(B) منشی پریم چند
(C) فانی بدایونی
(D) حسرت موہانی

- 7- ناول ”شریف زادہ“ کے مصنف کون ہیں؟
- (A) راجندر سنگھ بیدی
- (B) کرشن چندر
- (C) مرزا ہادی رسوا
- (D) مرزا محمد رفیع سودا
- 8- ناول کس زبان کا لفظ ہے؟
- (A) اطالوی
- (B) فارسی
- (C) ترکی
- (D) انگریزی
- 9- ”مصور غم“ کے نام سے کسے یاد کیا جاتا ہے؟
- (A) مولانا حالی
- (B) مولانا راشد الخیری
- (C) منشی پریم چند
- (D) علامہ اقبال
- 10- منشی پریم چند کی سن پیدائش کیا ہے؟
- (A) ۱۸۹۰
- (B) ۱۸۸۰
- (C) ۱۸۸۵
- (D) ۱۸۵۷
- 11- لفظ ”ناویلا“ کے معنی کیا ہے؟
- (A) قدیم
- (B) نیا
- (C) رباعی
- (D) دنیا
- 12- اردو میں ناول کس ادب سے آیا ہے؟
- (A) ہندی
- (B) انگریزی
- (C) ترکی
- (D) جاپانی

- 13- اودھ پنچ اخبار کب جاری ہوا؟
- (A) ۱۸۸۷
- (B) ۱۸۹۰
- (C) ۱۹۰۱
- (D) ۱۹۳۸
- 14- مرزا محمد ہادی رسوا کب پیدا ہوئے تھے؟
- (A) ۱۸۵۰
- (B) ۱۸۹۰
- (C) ۱۸۵۸
- (D) ۱۷۵۰
- 15- ”امراؤ جان ادا“ کو معجزہ فن کہا جائے تو بے جا نہیں۔ یہ قول کس کا ہے؟
- (A) نور الحسن نقوی
- (B) گیان چند جین
- (C) گوپی چند نارنگ
- (D) آل احمد سرور
- 16- پریم چند بنارس کے کس گاؤں میں پیدا ہوئے تھے؟
- (A) رام پور
- (B) لمہی
- (C) کھیتا سرائے
- (D) علی نگر
- 17- منشی پریم چند کی سن وفات کیا ہے؟
- (A) ۱۹۳۰
- (B) ۱۹۴۰
- (C) ۱۹۵۰
- (D) ۱۹۳۶
- 18- رسالہ ”نہس“ کس نے جاری کیا تھا؟
- (A) پریم چند
- (B) غالب
- (C) اقبال
- (D) جوش

- 19- امیرن کس ناول کا کردار ہے؟
- (A) کفن
(B) گنودان
(C) امراؤ جان ادا
(D) کھیتی
- 20- وہ کون سا نثری قصہ ہے جس میں ہماری حقیقی زندگی کا عکس نظر آتا ہے؟
- (A) افسانہ
(B) داستان
(C) ناول
(D) ڈرامہ
- 21- گوہر مرزا کس ناول کا کردار ہے؟
- (A) امراؤ جان ادا
(B) گنودان
(C) شکست
(D) فردوس بریں
- 22- رسالہ ”دل گداز“ کس نے جاری کیا؟
- (A) رتن ناتھ سرشار
(B) عبدالحلیم شرر
(C) دیانرائن نگم
(D) فرمان فتح پوری
- 23- ناول ”فسانہ آزاد“ کتنے جلدوں پر مشتمل ہے؟
- (A) ایک
(B) دو
(C) تین
(D) چار
- 24- مولانا عبدالحلیم شرر نے کہاں انتقال فرمایا؟
- (A) لکھنؤ
(B) لاہور
(C) دہلی
(D) پنجاب
- 25- ناول ”منصور موہنا“ کے مصنف کون ہیں؟
- (A) کرشن چندر
(B) پریم چند
(C) شرر
(D) رسوا

- 26- ”بستی“ کس کا ناول ہے؟
- (A) انتظار حسین
- (B) شوکت صدیقی
- (C) غلام علی
- (D) کرشن چندر
- 27- ناول ”آنگن“ کس موضوع پر لکھا گیا ہے؟
- (A) رومانی
- (B) ترقی پسند تحریک
- (C) تقسیم ہند
- (D) تاریخی نوعیت
- 28- حیات اللہ انصاری نے کون سا ناول تحریر کیا ہے؟
- (A) لہو کے پھول
- (B) پھول اور پھول
- (C) آگ کا دریا
- (D) نرملا
- 29- ناول ”ایک چادر میلی سی“ کے مصنف کون ہیں؟
- (A) کرشن چندر
- (B) منشی پریم چند
- (C) راجندر سنگھ بیدی
- (D) انتظار حسین
- 30- ”معمولی لڑکی“ کس کا ناول ہے؟
- (A) بلونت سنگھ
- (B) قاضی عبدالستار
- (C) مہندر ناتھ
- (D) راجندر سنگھ بیدی
- 31- ”لندن کی ایک رات“ کس کا ناول ہے؟
- (A) عزیز احمد
- (B) سجاد ظہیر
- (C) عصمت چغتائی
- (D) قرۃ العین حیدر
- 32- عزیز احمد کا ناول ہے؟
- (A) گریز
- (B) آگ کا دریا
- (C) نرملا
- (D) شکست

- 33- ترقی پسند تحریک کی صدارت کس نے کی تھی؟
- (A) آل احمد سرور
(B) منشی پریم چند
(C) فراق گورکھپوری
(D) سجاد ظہیر
- 34- ناول ”بازارِ حسن“ کے تخلیق کار کا نام بتائیں؟
- (A) منشی پریم چند
(B) راجندر سنگھ بیدی
(C) کرشن چندر
(D) مجنوں گورکھپوری
- 35- ناول ”فسانہ آزاد“ کب شائع ہوا؟
- (A) ۱۸۹۰
(B) ۱۸۴۰
(C) ۱۸۵۰
(D) ۱۸۸۰
- 36- شرر نے رسالہ ”دل گداز“ کب جاری کیا؟
- (A) ۱۷۵۷
(B) ۱۸۵۷
(C) ۱۹۰۰
(D) ۱۸۸۷
- 37- خانم اور بسم اللہ جان کس ناول کے کردار ہیں؟
- (A) امراؤ جان ادا
(B) شریف زادہ
(C) بستی
(D) گنودان
- 38- پریم چند کا قلمی نام کیا ہے؟
- (A) پریم چند
(B) نواب رائے
(C) گنپت رائے
(D) دھنپت رائے
- 39- امراؤ جان ادا کا اصل نام کیا تھا؟
- (A) جان عالم
(B) بسم اللہ جان
(C) امیرن
(D) عصمت
- 40- رسالہ ”ہنس“ کس نے جاری کیا تھا؟
- (A) پریم چند
(B) کرشن پال
(C) منٹو
(D) حالی

44- جیلانی بانو کا کون سا ناول مشہور ہوا ہے؟

(A) توبتہ النصوح

(B) بنات العیش

(C) میل جول

(D) ایوان غزل

45- ناول ”خوشیوں کا باغ“ کس نے لکھا ہے؟

(A) انور سجاد

(B) انور علی

(C) مولانا حالی

(D) عصمت چغتائی

46- نذیر احمد کی سن پیدائش کیا ہے؟

(A) ۱۸۳۶

(B) ۱۸۴۰

(C) ۱۸۴۵

(D) ۱۸۵۰

41- ”پریم چند اردو کے عظیم ترین ناول نگار بھی ہیں

اور جدید اردو ناول کے بنیاد گزار بھی۔“

یہ قول کس نقاد کا ہے؟

(A) گوپی چند نارنگ

(B) آل احمد سرور

(C) محمد حسن

(D) نور الحسن نقوی

42- ناول ”ارمانوں کی سیج“ کس نے تخلیق کیا ہے؟

(A) بلونت سنگھ

(B) انتظار حسین

(C) گوپی ناتھ

(D) مہندر ناتھ

43- نذیر احمد کی سن وفات کیا ہے؟

(A) ۱۹۱۰

(B) ۱۹۱۲

(C) ۱۹۳۰

(D) ۱۹۴۵

47- ناول ”سیر کہسار“ کے مصنف کون ہیں؟

(A) ڈپٹی نذیر احمد

(B) رتن ناتھ سرشار

(C) عیدالجلیم شرر

(D) بیدی

50- رتن ناتھ سرشار کی سن وفات کیا ہے؟

(A) ۱۸۵۰

(B) ۱۸۵۷

(C) ۱۹۰۳

(D) ۱۹۸۰

48- قاضی عبدالستار کہاں پیدا ہوئے تھے؟

(A) سیتاپور

(B) رام پور

(C) بریلی

(D) فیض آباد

51- ناول ”فردوس بریں“ کے مصنف کون ہیں؟

(A) عبدالجلیم شرر

(B) رتن ناتھ سرشار

(C) کرشن چندر

(D) قرۃ العین حیدر

49- رتن ناتھ سرشار نے کہاں ولادت پائی؟

(A) آگرہ

(B) لکھنؤ

(C) حیدرآباد

(D) دہلی

52- ناول ”فسانہ آزاد“ کس اخبار میں قسط وار شائع

ہوا تھا؟

(A) اودھا اخبار

(B) دہلی اخبار

(C) اردو دنیا

(D) نیا دور

- 53- ناول ”ابن الوقت“ کس کا ہے؟
- (A) مولانا حالی
- (B) علامہ شبلی نعمانی
- (C) ڈپٹی نذیر احمد
- (D) سر سید احمد خاں
- 54- ”نذیر احمد کے کردار یا تو شیطان ہوتے ہیں یا پھر فرشتے۔ انسان نہیں ہوتے۔“
- یہ قول کس کا ہے؟
- (A) گیان چند جین
- (B) پروفیسر آل احمد سرور
- (C) نیاز فتح پوری
- (D) گوپی چند نارنگ
- 55- نذیر احمد کی جائے پیدائش کیا ہے؟
- (A) بھوپال
- (B) رام پور
- (C) بجنور
- (D) دہلی
- 56- نذیر احمد نے کون سا ناول لکھا ہے؟
- (A) گئودان
- (B) فردوس بریں
- (C) توبتہ النصوح
- (D) آگ کا دریا
- 57- ناول ”بنات النعش“ کے مصنف کون ہیں؟
- (A) نذیر احمد
- (B) مولانا حالی
- (C) علامہ شبلی نعمانی
- (D) کرشن چندر
- 58- ناول توبتہ النصوح کب شائع ہوا؟
- (A) ۱۸۹۰
- (B) ۱۹۰۳
- (C) ۱۸۷۰
- (D) ۱۸۷۷

62- عبداللہ حسین کا ناول ہے؟

(A) بازار حسن

(B) خدا کی بستی

(C) بستی

(D) اداس نسلیں

63- چوگان ہستی کس کا ناول ہے؟

(A) پریم چند

(B) عصمت چغتائی

(C) کرشن چندر

(D) جیلانی بانو

64- ناول خدا کی بستی کس نے لکھا ہے؟

(A) شوکت تھانوی

(B) شوکت علی

(C) شوکت صدیقی

(D) پریم چند

59- کس ناول نگار نے اپنے ناولوں میں دیہات

کے مسائل کو پیش کیا ہے؟

(A) ششی پریم چند

(B) کرشن پال

(C) گوپی چند نارنگ

(D) محمد حسن

60- ناول ”میدانِ عمل“ کے مصنف کون ہیں؟

(A) قرۃ العین حیدر

(B) راجندر سنگھ بیدی

(C) کرشن چندر

(D) پریم چند

61- ناول ”بازار حسن“ کے تخلیق کار کا نام بتائیں؟

(A) پریم چند

(B) مرزا ہادی

(C) پریم متیل

(D) پریم گوپال ناتھ

- 65- ”لیلیٰ کے خطوط“ کس کا ناول ہے؟
- (A) قاضی عبدالغفار
(B) قاضی عبدالستار
(C) قاضی عبدالودود
(D) قاضی صاحب
- 66- ناول شکست کے مصنف کون ہیں؟
- (A) کرشن چندر
(B) غالب
(C) جوش
(D) میر تقی میر
- 67- ”ٹیرھی لکیر“ ناول کس نے لکھا ہے؟
- (A) عصمت چغتائی
(B) قرۃ العین حیدر
(C) کرشن چندر
(D) راجندر سنگھ بیدی
- 68- ناول ”آگ کا دریا“ کس نے تحریر کیا ہے؟
- (A) قرۃ العین حیدر
(B) عصمت چغتائی
(C) منشی پریم چند
(D) انتظار حسین
- 69- ہوری کس ناول کا کردار ہے؟
- (A) گئودان
(B) کفن
(C) نرملا
(D) چوگان ہستی
- 70- مندرجہ ذیل میں سے کون ناول نگار ہے؟
- (A) میر تقی میر
(B) غالب
(C) رسوا
(D) فانی

74- مندرجہ ذیل میں سے کون تاریخی ناول نگار ہے؟

(A) مولانا حالی

(B) پریم چند

(C) عبدالحلیم شرر

(D) مرزا غالب

75- خوبی کس ناول کا کردار ہے؟

(A) فسانہ آزاد

(B) باغ و بہار

(C) کفن

(D) خحاک

76- کس صنف میں قصہ درقصہ بیان کیا جاتا ہے؟

(A) ڈرامہ

(B) ناول

(C) داستان

(D) افسانہ

71- ناول مرآة العروس کب شائع ہوا؟

(A) ۱۸۶۹

(B) ۱۸۷۰

(C) ۱۸۷۵

(D) ۱۸۸۰

72- مندرجہ ذیل میں سے کون سا ناول نذیر احمد کا

ہے؟

(A) مرآة العروس

(B) گنودان

(C) فسانہ آزاد

(D) پانی در پانی

73- فسانہ آزاد کس کا ناول ہے؟

(A) رتن ناتھ سرشار

(B) شرر

(C) بیدی

(D) کرشن چندر

80- ”بیسویں صدی میں اردو ناول“ کس کی تخلیق

ہے؟

(A) اسلوب احمد انصاری

(B) علی عباس حسینی

(C) یوسف سرمست

(D) گوپی چند نارنگ

81- اردو ناول کا سفر کس کی کتاب ہے؟

(A) ناز فاروقی

(B) عابد حسین

(C) غلام عباس

(D) آل احمد سرور

82- اردو کے پندرہ ناول کس کی کتاب ہے؟

(A) یوسف سرمست

(B) مرزا ہادی رسوا

(C) اسلوب احمد انصاری

(D) مولانا حالی

77- امراؤ جان ادا کیا ہے؟

(A) ناول

(B) افسانہ

(C) ڈرامہ

(D) داستان

78- ناول کا فن کس کی کتاب ہے؟

(A) ابوالکلام قاسمی

(B) ناز فاروقی

(C) مرزا غالب

(D) قمر فاروقی

79- ناول امراؤ جان ادا کے مصنف کون ہیں؟

(A) مولانا حالی

(B) مرزا ہادی رسوا

(C) کرشن چندر

(D) منشی پریم چند

- 83- ”معاصر اردو ناول“ کتاب کس نے لکھی ہے؟
- (A) غالب
- (B) جوش
- (C) شبینم عابد
- (D) فراق
- 84- امراؤ جان ادا کا اصل نام کیا تھا؟
- (A) امیرن
- (B) آفرین
- (C) عالیہ
- (D) امراؤ
- 85- پریم چند کے والد صاحب کا کیا نام تھا؟
- (A) منشی عجائب لال
- (B) موہن لال
- (C) گوپال داس
- (D) کرشن پال
- 86- اردو ناول کی تاریخ اور تنقید کس کی تنقیدی کتاب ہے؟
- (A) قمر رئیس
- (B) علی عباس حسینی
- (C) ناز فاروقی
- (D) فرمان فتح پوری
- 87- اصلاحی نقطہ نظر کے حامل ناول کون لکھا ہے؟
- (A) نذیر احمد
- (B) شرر
- (C) غالب
- (D) حالی
- 88- ترقی پسند تحریک سے واسطہ ناول نگار ہیں؟
- (A) رتن ناتھ شرر
- (B) پریم چند
- (C) مرزا ہادی رسوا
- (D) نذیر احمد

89- عصمت چغتائی کا پہلا ناول کون سا ہے؟

(A) ضدی

(B) ٹیڑھی لکیر

(C) دوزخی

(D) کفن

90- ناول گوان کا کردار نہیں ہے؟

(A) گوہر مرزا

(B) ہوری

(C) دھنیا

(D) روپا اور سونا

91- طوائف کی زندگی کو موضوع بنا کر لکھا گیا ناول

ہے؟

(A) گنودان

(B) نرملہ

(C) بازار حسن

(D) امراؤ جان ادا

92- پریم چند کی اہلیہ کا نام تھا؟

(A) روپوتی

(B) پریمادیوی

(C) شیورانی دیوی

(D) پاروتی دیوی

93- پریم چند کا کون سا ناول ادھورارہ گیا تھا؟

(A) منگل سوتر

(B) گنودان

(C) غبن

(D) اسرار معابد

94- ناول ضدی کب شائع ہوا؟

(A) ۱۷۴۱

(B) ۱۸۴۱

(C) ۱۹۴۱

(D) ۱۸۰۰

95- پریم چند کا آخری ناول کون سا ہے؟

(A) غبن

(B) اسرار معابد

(C) گنودان

(D) انارکلی

96- اکبری و اصغری کا قصہ کس ناول میں پیش کیا گیا

ہے؟

(A) مرآة العروس

(B) توبتہ النصوح

(C) فردوس بریں

(D) فسانہ آزاد

97- رتن ناتھ سرشار کا تخلیق کردہ ناول ہے؟

(A) کامنی

(B) گنودان

(C) ذات شریف

(D) بازار حسن

98- ناول گنودان کا ایک اہم کردار ہے؟

(A) خانم

(B) دھنیا

(C) رام دئی

(D) سمن

99- مندرجہ ذیل میں کون سا ناول نہیں ہے؟

(A) گنودان

(B) نرملا

(C) غبن

(D) کفن

100- پورن کس ناول کا کردار ہے؟

(A) کفن

(B) بوڑھی کاکی

(C) انارکلی

(D) ضدی

Rough Work
रफ़ कार्य

Example :

Question :

- Q. 1   A   C   D
- Q. 2   A   B   D
- Q. 3   A   C   D

5. Each question carries equal marks. Marks will be awarded according to the number of correct answers you have.
6. All answers are to be given on OMR Answer Sheet only. Answers given anywhere other than the place specified in the answer sheet will not be considered valid.
7. Before writing anything on the OMR Answer Sheet, all the instructions given in it should be read carefully.
8. After the completion of the examination candidates should leave the examination hall only after providing their OMR Answer Sheet to the invigilator. Candidate can carry their Question Booklet.
9. There will be no negative marking.
10. Rough work, if any, should be done on the blank pages provided for the purpose in the booklet.
11. To bring and use of log-book, calculator, pager & cellular phone in examination hall is prohibited.
12. In case of any difference found in English and Hindi version of the question, the English version of the question will be held authentic.

Impt. On opening the question booklet, first check that all the pages of the question booklet are printed properly. If there is any discrepancy in the question booklet, then after showing it to the invigilator, get another question booklet of the same series.

उदाहरण :

प्रश्न :

- प्रश्न 1   A   C   D
- प्रश्न 2   A   B   D
- प्रश्न 3   A   C   D

5. प्रत्येक प्रश्न के अंक समान हैं। आपके जितने उत्तर सही होंगे, उन्हीं के अनुसार अंक प्रदान किये जायेंगे।
6. सभी उत्तर केवल ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक (OMR Answer Sheet) पर ही दिये जाने हैं। उत्तर-पत्रक में निर्धारित स्थान के अलावा अन्यत्र कहीं पर दिया गया उत्तर मान्य नहीं होगा।
7. ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक (OMR Answer Sheet) पर कुछ भी लिखने से पूर्व उसमें दिये गये सभी अनुदेशों को सावधानीपूर्वक पढ़ लिया जाये।
8. परीक्षा समाप्ति के उपरान्त परीक्षार्थी कक्ष निरीक्षक को अपनी OMR Answer Sheet उपलब्ध कराने के बाद ही परीक्षा कक्ष से प्रस्थान करें। परीक्षार्थी अपने साथ प्रश्न-पुस्तिका ले जा सकते हैं।
9. निगेटिव मार्किंग नहीं है।
10. कोई भी रफ कार्य, प्रश्न-पुस्तिका में, रफ-कार्य के लिए दिए खाली पेज पर ही किया जाना चाहिए।
11. परीक्षा कक्ष में लॉग-बुक, कैल्कुलेटर, पेजर तथा सेल्युलर फोन ले जाना तथा उसका उपयोग करना वर्जित है।
12. प्रश्न के हिन्दी एवं अंग्रेजी रूपान्तरण में भिन्नता होने की दशा में प्रश्न का अंग्रेजी रूपान्तरण ही मान्य होगा।

महत्वपूर्ण : प्रश्न-पुस्तिका खोलने पर प्रथमतः जाँच कर देख लें कि प्रश्न-पुस्तिका के सभी पृष्ठ भलीभाँति छपे हुए हैं। यदि प्रश्न-पुस्तिका में कोई कमी हो, तो कक्षनिरीक्षक को दिखाकर उसी सीरीज की दूसरी प्रश्न-पुस्तिका प्राप्त कर लें।